

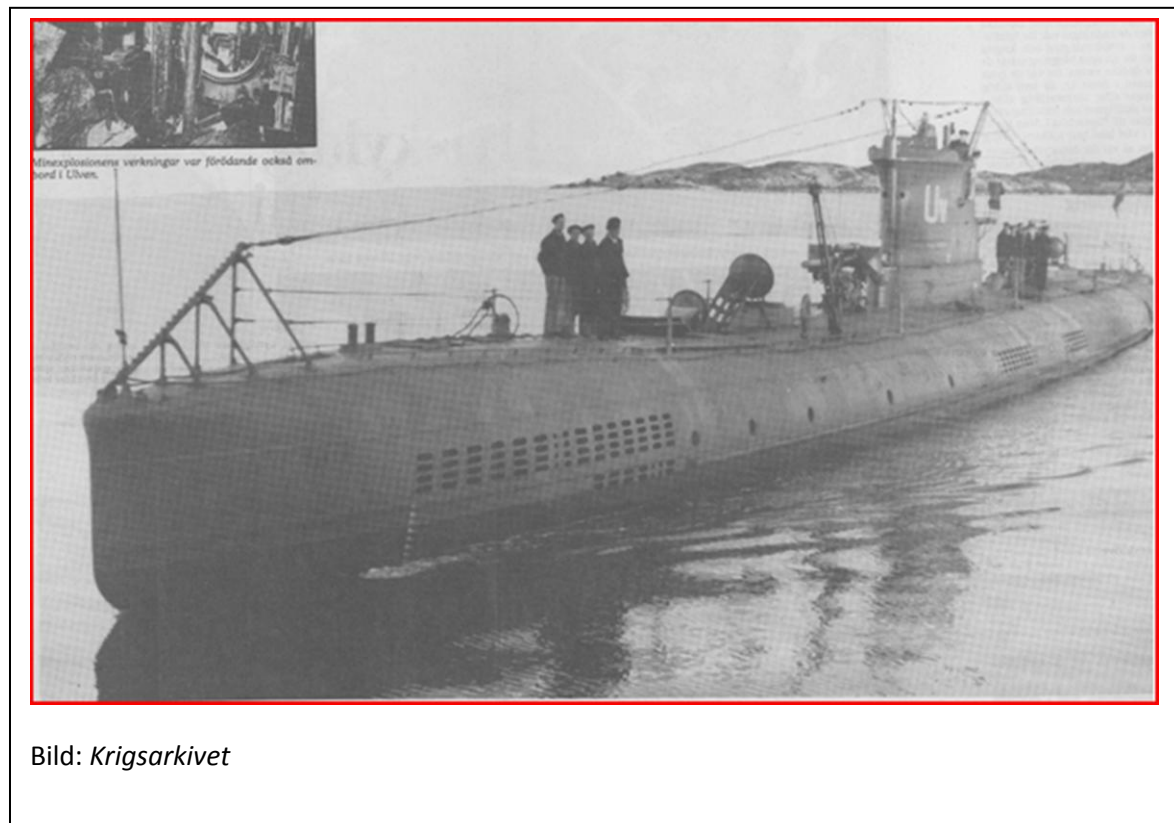
GP 1988-02-21

Ulvenkatastrofen i nytt ljus

Ulvenkatastrofen hade inte behövt hända

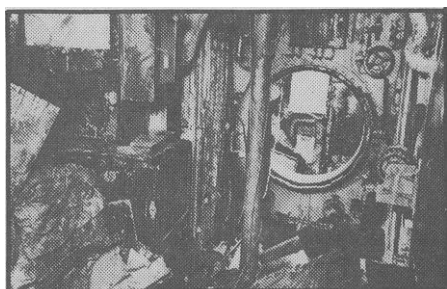
De styrdes i dödens käftar.

Ingen tragedi i modern tid har gripit så djupt tag i Sveriges folk som

Ulvenkatastrofen. I vår är det 45 år sedan den inträffade, och alltjämt står de dramatiska aprildygnen i det mörka krigsåret 1943 etsade i dystert och gåtfullt minne.

Den svenska ubåten Ulven sprängdes och sänktes av en tysk mina inne

Minexplosionens verkningar var förödande också ombord på Ulven

på svenskt vatten i Göteborgs skärgård. 33 män följde den i djupet.

Det hade aldrig behövt hända, sade yrkesfiskarna, som kände till och varnade för de min-späckade vattnen. Ingen lyssnade på dem. De säger detsamma än i dag: - Det hade inte behövt hända. Och

de till nu hemligstämplade akterna i krigsarkivet bekräftar återigen deras varnande ord.

INGEN TRAGEDI i modern tid har ens till-närmelsevis så gripit tag om

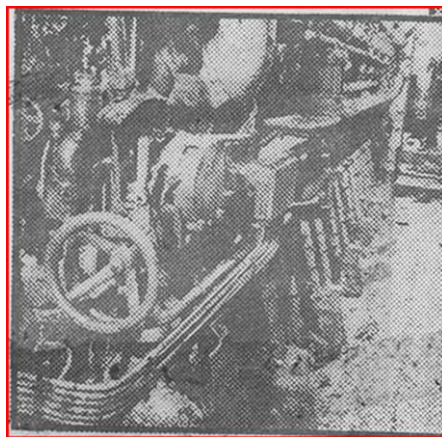
Sveriges folk som Ulven-katastrofen ute Stora Pölsan mellan Marstrand och Vinga 45 år sedan. Den skakade hela nationen.

Det var i veckan före påsk 1943. Utanför västkusten stod krigets eldar ur torpederingar och minskrällor i synhåll från skärgårdarna.

Ulven slets sönder och sänktes av en tysk mina i svenskt vatten. 33 unga män — de flesta var i 20-årsåldern — följde den i djupet. I 10 dygn pendlade det gastkramande dramat mellan hopp och förtvivlan. Sedan har det i stort sett varit egendomligt och hemligstämplat tyst i 45 år.

"Döden nådde de 33 männen som en åskvigg", sade chefen för ubåtsvapnet vid minneshögtiden på Nya Varvet i Göteborg den 4 augusti 1943.

Det visste han inte med säkerhet. Och ej så få av de närvarande betvivlade hans ord. Det gör de än i dag.

Minexplosionen vållade en våldsamt förödelse ombord på Ulven, Ariblicken som mötte undersökningsexpertisen i ubåtsvraket var kuslig.

vid
för

En minnesstund över de 33 omkomna besättningsmännen hölls på Nya Varvet 1943

Nu har krigsarkivet lyft undan hemligstämpeln över tragedin. Vad som därvid blivit synligt rätar inte ur alla frågetecknen kring det som utspelades men bekräftar en bitter sanning: katastrofen hade aldrig behövt hända.

Trots varningar från dem som bäst visste vad djupen dolde styrdes Ulven rakt in i dödens käft.

Minnesstunden för Ulvens besättning på Nya Varvet i Göteborg 1943

NÄR DET HÄR dramat iscensattes var andra världskriget på väg in i sitt fjärde blodiga år. Under bedövande dån hade dess hjul vänt på två nyckelfronter: vid el-Alamein i söder och i

det sönderskjutna Stalingrad i öster. Den tyska segervågen hade brutits mot ryska och västallierade pansarväggar — men långt ifrån krossats.

Det neutrala Sverige stod alltjämt försiktigt avvaktande i eftergiven enskild ställning inför hr Hitler, som från sin "vargskans" i öst ännu dirigerade arméer och ockupationsstyrkor över hela Europa. Våra närmaste grannar — Danmark och Norge — trampades för fjärde våldsåret under hans stövel. På östfronten slogs Finland alltjämt vid hans sida.

Havet utanför den svenska västkusten var krigets och dödens åker. Där var neutralitet ett pappersord och territorialgränsen en taggig tysk minfälla.

De som visste detta var de svenska västkustfiskarna.

De var inga dumdristiga eller heroiska karlar. Men de hade inget val: för folkförsörjningen i avspärningens och krigets kristid och för sin egen bärgning måste de ut i dessa dödens vatten. De var de tysta bragdmännen i dessa år, de som aldrig fick medaljer eller blomsterfång eller i likhet med skidlöpare och fotbollssparkare upphöjdes till "historiska". Men har vi någonsin i vårt land haft hjältar i verklig bemärkelse, så var det dessa yrkesfiskare i sura blåställ och med köldsvullna nävar under krigsåren.

Återvända aldrig

91 av dessa vardagens bragdmän offrade sina liv under fredlig insats för det neutrala Sverige. 31 fiskefartyg återvände aldrig från pliktarbetet ute i dödens hav. Redan våren 1943 var de svenska västkustfiskarnas katastroflista lång och sorgen tung i många skärgårdshem.

Detta hör till bakgrunden för återblicks-skildringen av Ulven-tragedin för 45 år sedan.

Och som ett aldrig tystnande eko reser sig ur den bakgrunden de varnande ord, som ingen i marin officersuniform kunde ha undgått att höra när den stora eskaderövningen drogs igång utanför Rörö i Göteborgs nordvästra skärgård den svarta aprilveckan 1943.

Fiskeskeppare som stod 16 timmar om dygnet i sina styrhytter, som kände fångst- och farvatten som sina egna blusfickor och som gång på gång fått sprängladdade minor i trål och läm och måst saxa sig fram i de livsfarliga krigsvattnen, hade talat klarspråk till övningsledningen:

— De här vattnen är späckade med tyska minor. Området är inte svept.

Varningarna avvisades med nonchalans intill förakt:

Vattnen inom övningsfältet är minsvepta. Fiskeskeppare som knappt vet vad en distansminut är behöver inte undervisa oss.

Torsdagsmorgonen den 15 april 1943 löpte ubåtarna Ulven, Draken och Gripen ut från Nya Varvet i Göteborg. De ingick i tredje ubåtsdivisionen som i övningen skulle gå till torpedanfall mot sjunde jagardivisionen intill tremilsgränsen utanför St Pölsan mellan Vinga och Marstrand, d v s rätt väster ut från Rörö, Hyppeln och Knippla.

"Rena vanvettet"

Frampå förmiddagen stod skeppare Lars Nilsson i styrhytten på sin trålare *Gerd* av Hönö Röd och såg en ubåt dyka inne på svensk vatten sydväst om Pölsan. Bestört vände han sig till sin son Leif:

Detta är ju rena vanvettet, sade han. Den som går ner där kommer inte levande upp igen.

Ubåten, som Lars Nilsson och hans son såg dyka var Ulven.

Av de till nu hemligstämplade akterna och rapporterna i krigsarkivet i Stockholm framgår att Ulven siktades sista gången kl 10.40 torsdagen den 15 april 1943. Tidsangivna uppgifter om när den betraktades som saknad och när sökningslarm gavs förekommer inte. Ubåten kan vid något tillfälle åter ha varit uppe på periskopdjup, men i övrigt är händelseförloppet fullt tydligt: Ulven styrde vid dykning inne på svenskt territorialvatten rakt på en ankrad tysk mina och sprängdes. Vid sänkningen rände ubåten därtill så hårt mot bergbotten på 52 meters djup att förskeppet blev svårt intryckt och fastkilat.

Där låg den, svårt söndertrasad, delvis vattenfylld, i tystnaden och mörkret.

Och alltså hade exakt det inträffat, som yrkesfiskarna så intensivt varnat för och som Lars Nilsson på *Gerd* av Hönö som siste man och ögonvittne till den ödesdigra dykningen bestört förutspått.

Minns kristallklart

Fiskaren Olle Olsson på Hällsö — han heter numera Bhyrö i efternamn och bor i Delefors i Dals Ed — hade exercerat vid Kustartilleriet och lärt både morsesignalering och semaforering. Han tillhörde besättningen på Manne Johanssons båt *GG 195 Normy* av Hällsö och hade sitt hem alldeles innanför Hällsö fyr. Olof Bhyrö var den första civila människa,

som fick reda på att Ulven gått förlorad, och av de fyra fiskare, vilka i dramats slutakt fann och draggade fast ubåtsvraket, är han den ende som alltjämt är i livet.

Fast han i dagarna är i det närmaste 83 år gammal, minns han kristallklart varje dag och timme av Ulven-dramat för 45 år sedan som det utspelades praktiskt taget mitt för ögonen på honom.

— Det var i skymningen den där torsdagen, alltså den 15 april, som jag från mitt fönster såg hur de marina fartygen började ankra opp mellan Hällsö och Björkö, berättar Olof Bhyrö. Det rådde en febril signaltrafik mellan fartygen, och när jag gick ut kunde jag ju genast läsa orsaken ur blinksignaleringen: "UBÅT SAKNAS". Jag kunde också läsa av att ubåten som saknades var Ulven.

Den hade då varit spår- och förbindelseöst försvunnen sedan kl 10.40 det vill säga minst åtta timmar.

Av de nu frisläppta hemligakterna framgår som sagt inte exakt när storlarmet för sökning gick, men uppenbart är att det dröjde ända till minst midnatt innan en bredare aktion utlöstes. Olle Bhyrö bekräftar detta:

— Ja, det var först mitt i natten, som officerare gick runt och väckte oss hemmavarande fiskare på öarna och bad om hjälp i letandet. Varenda tillgänglig man och båt ställde naturligtvis upp.

Nertystade

— Naturligtvis var också bestörtningen stor bland oss fiskare, men jag kan inte säga att vi blev överraskade. Vår första tanke var att ubåten minsprängts. Vi hade ju varnat för det men blivit nertystade. Och vem vågade på den tiden sätta sig upp mot militären? Officerarna hade bryskt avfärdat våra betänkligheter med påståendet att övningsområdet var min-svept. Men vi visste att detta inte var sant.

— Vad som emellertid verkligen förvånade oss var den rådvillhet, som rådde i en katastrofsituation, där varje steg, beslut och handling

kanske hängde på minuterna, säger Bhyrö. Nyss hade militären ryckt på axlarna åt yrkesfiskarna. Nu frågade de oss plötsligt förvirrat till råds. Vad föreslår ni, undrade de.

— Vi rådde dem att söka även med strykdraggar, men svaret blev att marinen hade ingen sådan utrustning. Bergs mekaniska verkstad fick i all hast sätta igång och smida strykdraggar.

Timmarna gick.

Och även natten. Fredagen den 16 april grydde i kuling över sjön och grå stämning i det marina högkvarteret. Krypto-rapporter och order korsade varandra, en gigantisk spaningsorganisation började sättas i aktion med ubåtar, jagare, minsvepare, patrullbåtar, flyg, fiskefartyg. Hela göteborgseskadern var på vattnet, och från ostkusten körde utbåtsbärningsfartyget *Belos* med högsta fart mot olycksområdet.

Den, liksom minriskens, hade förbisetts när övningen drogs igång. Nu hade *Belos* med dykarklockan tre dygns gångtid till den plats, där den bort ligga i beredskap från början.

Sökutrustningen kompletterades med hydroakustisk specialapparat från Chalmers, allt som kunde tänkas hjälpa till mobiliserades i letandet. Totalt sökte 1 500 man och ett 80-tal fartyg efter *Ulven* och dess 33 instängda besättningsmän —det största spaningsuppbåd, som någonsin organiserats i Sverige.

Tidningarnas förstasidor var svarta av höga katastrofrubriker. Radion sände sin främste dramatikreporter Sven Jerring till sjöss för att rapportera till ett andlöst lyssnande folk över hela landet, men allt som han och tidningarna kunde berätta om var ett famlande i blindo efter 33 män, som låg instängda i ett plåtskal på havsbotten.

Avsliten kabel

Likväl medförde denna dystra och långa fredag den 16 april 1943

anmärkningsvärda underrättelser ur djupet.

Inne vid Hyppeln hittade en av minsveparna en telefonboj drivande i vattnet med avsliten kabel. Den visade sig härröra från Ulven.

— Alltså minsprängd, konstaterade fiskarna.

Telefonbojarna är de signalredskap ubåtar i nödläge sänder upp till ytan för att påkalla hjälp.

I rapporten om detta fynd "förmodade" marinledningen "att Ulvens telefonboj slitits loss av den ganska grova sjön".

Från sökfältet hade då meddelats iakttagelsen av en oljefläck, vilken spaningsledningen ansåg "synes kunna härröra från Ulven".

Katastrofen började anas. Kl 18.25 denna fredag beslöt inspektören för ubåt: vapnet, kommendör Gustav Hamilton, att de närmast anhöriga till den saknade ubåtens besättning skulle underrättas.

Några timmar senare — kl 21.55 -rapporterade bottenhydrofonstationen på Vinga att den registrerat "Hammarslag och buller i bäring 320-325 grader väst' d v s utanför Stora Pölsan. Rapporten uppgav att knackningarna återkomma med 4 till 5 minuters intervaller.

Dagen därpå — den 17 april — hände något ytterligare egendomligt. Marinledningen, som ett par dagar tidigare kategoriskt förklarat övningsfältet svept och fritt från minor, beordrade plötsligt stor minsvepning av området.aktionen företogs med understöd av fiskebåtar och pågick en hel vecka. Resultatet blev fullständig chockerande och bekräftade mina för mina yrkesfiskarnas varnande informationer samtidigt som det avslöjade marinens, felbedömning av riskerna.

40 minor

Inom det område, där Ulven försvunnit sveptes och oskadliggjordes närmare 40 minor, därav 11 inne på svenskt vatten.

"Samtliga här omtalade minor var tyska", slutar den avslöjande krigsarkivrapporten om den något sent företagna svepningsaktionen, under vilken för övrig ubåten *Nordkaparen* skadades när en mina exploderade under den. Flera av fiskebåtarna fick minor i trålarna, och en måste kapa vajrarna för att gå klar.

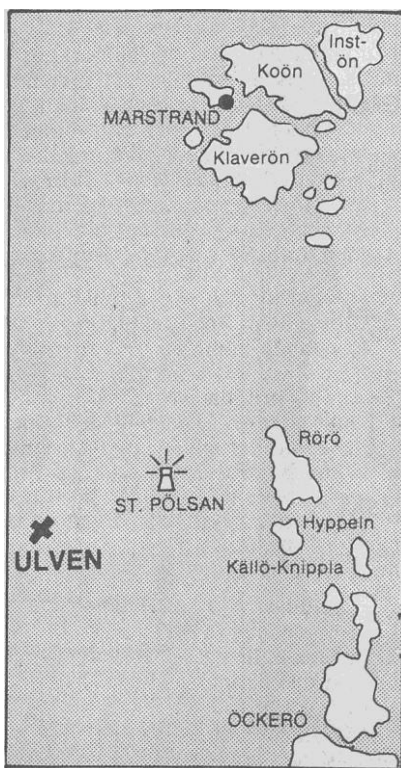
– Militären hade ingen aning om hur livsfarliga de där vattnen var, säger Olof Bhyrö. De skulle ha lyssnat och trott på våra varningar.

Först den 5 maj – samma dag som den minsprängda *Ulven* äntligen

hittades – "ifrågasatte" marinledningen i en rapport "effektiviteten av tidigare minsvepningar i dessa farvatten med rådande ström- och bottenförhållanden". Det var så dags.

Men hur dags var det för *Ulven* och de 33 männen?

När den senkomna minsvepningen inleddes den 17 april, hade ubåten varit försvunnen i drygt två dygn. Mitt under minletningen rapporterade bottenhydrofonstationen på *Vinga* för andra gången att "slag uppfattats i samma bäring som tidigare och att ljuden fortsätter med högst några minuters

mellanrum".

Aktstycket i krigsarkivet om detta meddelande kompletteras med det lakoniska konstaterandet att "läget (för ljudregistreringarna) sammanfaller med den plats, där en fiskebåt under minsvepningen

uppges sig ha erhållit grön färg vid ett bottennapp".

Det bottennappet var med all sannolikhet Ulven. Men meddelandet föranledde inte den intensiva finkamning som besättningen på fiskebåten väntat sig.

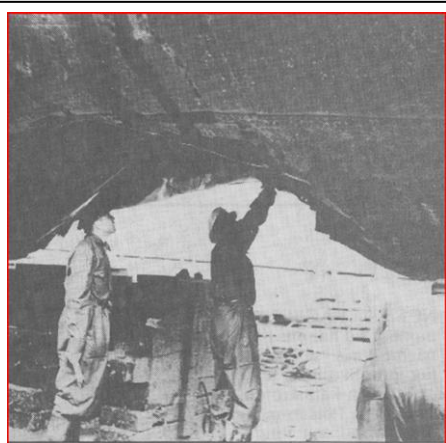
Fjärrskådare

Vid det här laget talade Sverige praktiskt taget bara om Ulven. Spaningsledningen fick brev från folk, som i sina drömmar sett den sjunkna ubåten på olika positioner. Andra presenterade uppfinningar för bärgning av ubåtar. En värmlänning uttryckte tvivel beträffande dykarklockans effektivitet och rekommenderade i stället en kraftig

gruvtunna, "som skyddar mot både brottsjöar, minor och havets farliga djur". T o m så kallade fjärrskådare anlätades. Fartyg förde dem ut till de platser, där de "sett" den sänkta Ulven, men enda resultatet blev att spåmännen drabbades av svår sjösjuka.

I alla kyrkor och kapell hölls förböner för Ulvens män. Och spaningarna fortsatte i sjunkande stämning.

Den 23 april daterades ett utlåtande från pansarskepet *Manligheten*, vari konstaterades att "ej ens under gynnsamma förhållanden vore det möjligt att i en minsprängd och sjunken ubåt

Den tyska minan detonerade för om midskepps på Ulven och fläkte upp ett två meter brett hål i skrovet

hålla sig vid liv längre än 6 dygn". Meddelandet ville dock inte utesluta "att någon eller några kunna hålla ut längre tid".

Av handlingarna i krigsarkivet framgår att marinledningen samtidigt lät meddela att "avsikten är att med utgången av fredagen den 23 april uppge försöken att rädda besättningen på Ulven, därest innan dess ingenting inträffat, som gör en räddning möjlig.

Om försöken avbrytes enligt ovan, skall på samtliga marinens byggnader och rustade fartyg flagorna hållas hissade på halv stång. Vid korum och gudstjänster skall särskild hyllning ägnas de bortgångnas minne.

Ingenting annat inträffade denna dag mer än att ungefär samtidigt som ovan citerade meddelanden kablades iväg från *Manligheten* rapporterade bottenhydrofonstationen på Vinga för tredje gången att "18 slag mellan kl 8 och 10 avlyssnats från samma bäring som tidigare, omedelbart efter kl 09.00 fem mycket hårda, därefter

mycket svaga.

Sista livstecknen?

Var det de sista livstecknen från några förtvivlade män i mörkret och djupet nere i Ulven?

Många tror det än i dag. Andra föredrar att tuga när de får den frågan.

Men den 25 april 1943 – när allt hopp rimligen måste ses som definitivt ute – diariefördes ett meddelande från den marina spaningsledningen, vari helt kort konstaterades "att avlyssnade knackningssignaler bedömes som ej härrörande från någon ubåt av Ulvens typ".

Anblicken som mötte undersökningsexpertisen i ubåtsvraket var kuslig. Bilden från Ulvens torn

Närmare stöd för denna bedömning företeddes icke. Och därmed avbröts räddningsförsöken.

– Men fyra fiskebåtar utsågs att fortsätta letandet efter Ulven, och en av dem var Normy av Hällsö, berättar Olof Bhyrö.

– Vi kände ju vattnen och minfälten. Vi hade hela tiden trott på knackningssignaler om hjälp, och vi tvekade inte om var vi skulle leta efter vraket säger han. Det var förresten inte bara Vingahydrofonen som hört knackningarna från Ulven. Ubåten Draken hade också hört dem - på mycket nära håll.

– Vi ville följa dramat till slutet, och hade satt oss före att inte ge upp

förrän hittat Ulven, säger Olle.

Och den 5 Maj — 20 dygn efter den stund, då ubåten dök ner i minfältet och mörkret — hittade de den också.

Den dagen var de bara fyra man i Normy: skepparen Manne Johansson hans bror Kaleb, Emil Johansson och så Olof Olsson, som numera alltså heter Bhyrö och är den ende av dessa fyra hållsöfiskare, som alltjämt lever.

— Det var en fin vårdag, lugnt och gott väder, och när vi fick fast var det in tvekan om att det var i ett vrak. Belos låg 500-800 meter ifrån oss, och jag signalerade att vi fått fast. Belos svarade att de in hade lod, och på Normy hade vi heller inte tillräcklig sådan utrustning.

Inget svar

Återigen signalerade jag och begärde dykarundersökning, men från Belos kom då inget svar.

Detta hände på förmiddagen. Först klockan fem på eftermiddagen kom meddelande från Belos: "Vi avbryter!" — Då ilsknade vi till, och jag signalerade över en fråga om kommendör Hamilton själv var ombord och om han verkligen gett order om avbrytning. Belos svarade att Hamilton var i sin hytt. Jag bad att omedelbart få tala med honom, upprepade att vi fått fast ett vrak och begärde dykarundersökning genast.

— Då först, berättar Olof Bhyrö, kom Belos och ankrade intill Normy. Dykarengick ner längs vår sveplina och schacklade fast i vraket. Minuterna kröp fram, och så rätt vad det var hördes dykarens röst där nerifrån:

— Jag står på Ulvens däck bredvid tornet!

Bärgningsarbetet blev svårt, det tog hela sommaren. Först den 1 augusti kunde Ulven bogseras in till Eriksbergs flytdocka, och inbogseringen blev ett sorgetåg genom skärgården. Dagen därpå

gick kommandör Hamilton tillsammans med marin expertis och läkare ombord till en första anblick av förödelsen, och ytterligare två dagar senare hölls en minneshögtidlighet på Nya Varvet kring de 33 kistorna.

"Döden träffade dem som en åskvigg", sade kommandören.

— Jag undrar alltjämt det, säger den gamle hällsöfiskaren Olof Bhyrö.

Det tvivlet gnager också alltjämt bland folk ute på skärgårdsöarna. Ulvendramat kan ingen glömma.

Den rättsmedicinska undersökningen sade i sitt utlåtande att fem av männen i Ulven omkom omedelbart vid minsprängningen och att de övriga 28 drunknade, likaledes omedelbart. Protokollet uppger

*Från bärgningsarbetet.
Besättningsmän ombord på Belos*

samtidigt att de fem förstnämnda samtliga företedde skador i huvudets vänstra del. Vidare noteras att samtliga luckor mellan de olika avdelningarna i ubåten var öppna — med undantag av luckan till aktersta rummet.

Den 83-årige Olof Bhyrö är inte den ende som grubblat och fortfarande grubblar över detta, och alla spekulationer vi hört från flera

personer i, detta sammanhang möts i samma borrhande fråga:

— Var det från aktra rummet knackningarna hördes i flera dygn?

Märken efter slag

Det har uppgetts att tydliga märken efter slag kunde iakttas på skrovet i akterrummet, men protokollet säger inget om det. Det säger däremot att ingen påträffades i häckrummet, vilket också förefaller mest sannolikt enligt stationsbemanningen vid dykning.

Men Olof Bhyrö säger:

— Strax efter det Ulven tagits in till Eriksberg besökte jag en

badinrättning på Allegatan i Göteborg och träffade där en korpral, som berättade att han varit med om att bära de döda ut ur ubåtsvraket. Han påstod att några män — fyra eller fem — påträffades i det skotttäta akterrummet. Några av dem låg på knä och hade knäppt sina händer. De hade skador i huvudets vänstra sida, och korpralen sade att det man och man emellan talades om skottskador. Det pratades mycket om det, sade han. Om att några hållit ut i det längsta i hopp om räddning. Men det fanns också de som teg och gick undan när detta fördes på tal.

— Det pratades så mycket och löpte många rykten, och jag har funderat mycket på det, säger gamle Bhyrö. Men på en punkt är han bergfast övertygad:

— Hade marinen tagit fasta på fiskarnas varningar, så hade Ulvenkatastrofen inte behövt hända, säger han.

Tyskar på svenskt vatten

ULVEN SPRÄNGDES och 33 svenskar dödades av en tysk mina, försåtligt ankrad inne på svenskt vatten. Och två gånger mitt under den intensiva spaningsaktionen efter Ulven var tyska krigsfartyg dessutom inne på svenskt territorium och rumsterade. I ena fallet besköts ubåten *Draken*. Vid det andra tillfället körde ett tyskt fartyg med ammunitionslast ända in till Donsö — med svensk lots ombord!

Beskjutningen av *Draken* inträffade fredagen den 16 april — alltså dagen efter minsprängningen av Ulven och mitt i det febrila letandet efter den försvunna ubåten. Det var det starkt bestyckade handelsfartyget *Altkirch*, som ca 1 km innanför tremilsgränsen öppnade eld mot den svenska ubåten.

UD i Stockholm protesterade i Berlin och passade samtidigt på att

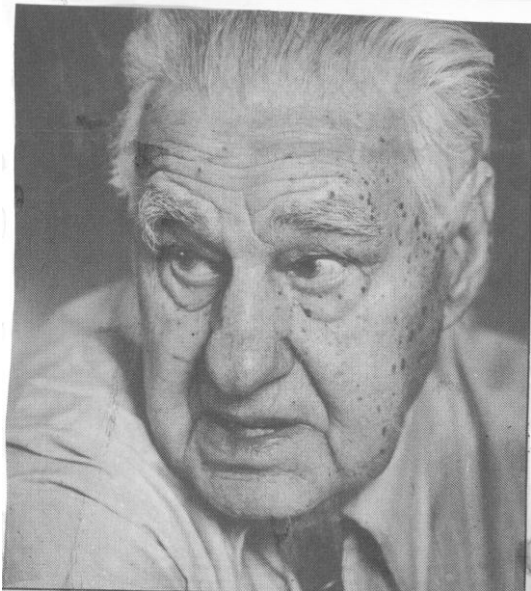
fråga om den vilt skjutande Altkirch möjligen kunde lämna någon upplysning om den saknade Ulven.

Det spørsmålet besvarades inte. Däremot levererade Berlin en not, som bäst kan beskrivas som en utskällning. För det första påstods att Draken befunnit sig på internationellt vatten vid beskjutningen, och för det andra behagade noten "fastslå" att det var den svenska ubåten, som bar skulden för intermezzot. Stockholm kontrade med upplysningen att man just funnit ett stort antal tyska minor långt inne i de svenska vattnen. Därmed var korrespondensen i detta ärende avslutad.

Ett skarpt skott

Den andra tyska inblandningen i inre svenska angelägenheter de där dramatiska apriildagarna för 45 år sedan inträffade på långfredagen och var milt uttryckt häpnadsväckande.

Det hittills hemligstämplade signalmeddelandet i krigsarkivet förtäljer att S/S *Vesslan* (uppenbarligen ett av ockupanterna beslagttaget norskt fartyg) med tysk lv-betjäning "har i dag efter utgående från Vinga Sand för avhämtande av där av sjöfartskontrollen tillvaratagen ammunition satt kurs tillbaka mot Göteborg. Detta har av spärrenchefen Galtö bedömts innebära försök att med ammunition ombord intränga till Göteborgs hamn, varför prejning verkställdes med 2 lösa och 1 skarpt skott".

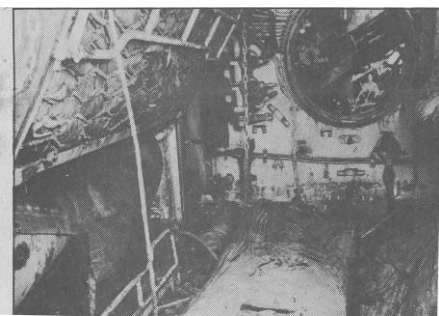
— Jag kan aldrig glömma de där dramatiska dagarna för 45 år sedan, säger Olof Bhyrö. Det var fruktansvärt, och det hade inte behövt hända

Tydligt imponerade inte denna salut, och rapporten fortsätter:
"Fartyget fortsatte med kurs mot Donsö-leden och hejdades vid spärren Donsö. Sedan visitation konstaterat att fartyget hade passersedel (!) gällande för både Vinga- och Donsölederna samt fördes av svensk lots, släpptes fartyget och fortsatte till sjöss.

Ingen skada skedd

Meddelandet slutar med det resoluta fastställandet att "händelsen förorsakades av bristande omdöme hos lotsen" samt försäkrar att "åtgärder är vidtagna för förhindrande av upprepande".

Vad beträffar det avlossade skarpa skottet upplyser rapporten i ett PS att detsamma "rikoschetterade och slog omkring kl 09.25 ner å fastlandet. Ingen skadegörelse konstaterad"

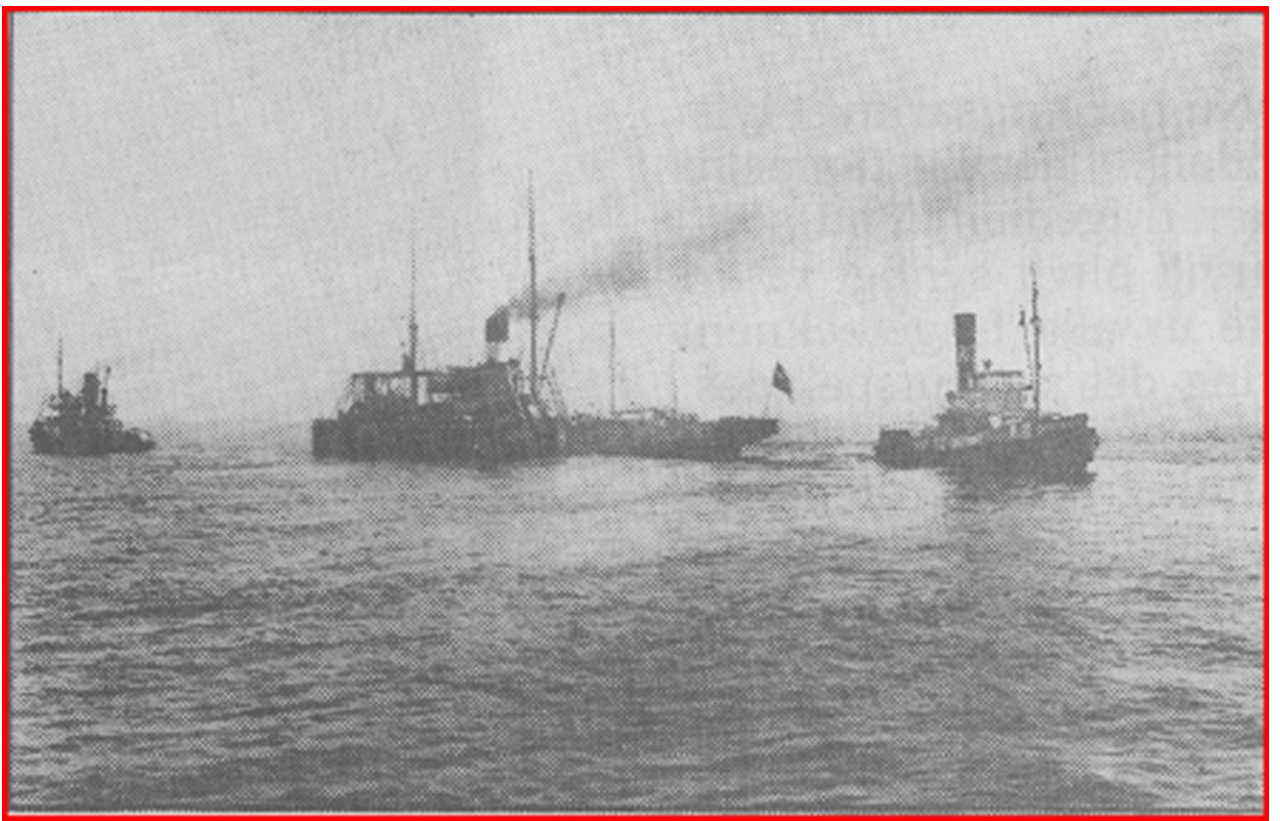
Minexplosionen vållade en våldsam förödelse ombord på ubåten

Efter explosionen rände Ulven in i bergbotten, varvid förskeppet trycktes in och kilades fast

Luckan till aktra rummet i Ulven var stängd och intakt. Var det möjligen där inne några män förtvivlat höll ut och in i det sista sände sina allt svagare knackningssignaler om hjälp?

Bärgarna Frigg och Belos samt två bogserbåtar under bärgningen av Ulven.